

## Entrevista a ANTONIO CHAVARRÍAS



### EXPERIÈNCIES

Anna Petrus  
Desembre 2009

*“Serrallonga és un producte enganyós perquè ha creat la sensació que és possible fer-lo des de Catalunya. Penso que si no canvien les coses, el que realment demostra és que aquest producte no es pot fer des d'aquí.”*

Antonio Chavarrías és guionista i director de pel·lícules com ara *Las vidas de Celia* (2006), *Volverás* (2002) i *Susanna* (1995), entre d'altres. Des de 1990 dirigeix la productora Oberon Cinematográfica, que ha produït llargmetratges propis i d'altres cineastes com són Agustí Villaronga, Claudia Llosa o Marc Recha. Una de les seves darreres produccions ha estat la minisèrie de dos capítols *Serrallonga*, emesa per TV3 el 6 i 7 de novembre de 2008.

- *Serrallonga és una minisèrie de dos capítols que va comptar amb un pressupost de gairebé quatre milions d'euros, produïda per Televisió de Catalunya, Televisió Espanyola i la seva productora, Oberon Cinematográfica, i que va necessitar quatre anys de preparació abans de sortir a rodar. A més, durant el rodatge van ser necessaris 2.000 figurants, 80 actors, un equip tècnic format per 120 persones i gairebé 600 sessions amb cavalls. Només amb aquestes dades, podem considerar que ens trobem davant d'uns dels projectes televisius més ambiciosos que s'han produït mai des de Catalunya. Com a productor, què el va encoratjar a endinsar-se en un projecte d'aquestes característiques?*

Primer de tot, pensava que hi havia una història que permetia crear espectacle i, al mateix temps, parlar de la nostra pròpia història, dels nostres paisatges, de les coses que ens són properes. Des del principi vam pensar que teníem possibilitats de fer un producte que anés molt més enllà del que es fa habitualment aquí, tot i que érem conscients que els pressupostos amb què podem comptar des de Televisió de Catalunya estan molt condicionats per la mida del nostre territori. No hem d'oblidar que la nostra televisió va només destinada a una població de set milions de persones. És per això que des d'un principi vam intentar que hi participessin altres televisions i, en aquest sentit, vam aconseguir que Televisió Espanyola entrés de seguida en el projecte.

D'altra banda, vam fer un esforç molt gran per fer-hi entrar el sector privat. Al principi vam tenir una resposta molt positiva i esperàvem que tindríem la possibilitat de beneficiar-nos d'una mena de mecenatge per part del sector industrial de les localitzacions on anàvem a rodar o, fins i tot, per part de la Direcció General de Turisme de la Generalitat. Pensàvem que eren dos sectors a qui podia

interessar d'associar la seva marca al producte *Serrallonga* i que n'obtindríem suport. Això explica la desproporció entre els recursos de què vam disposar finalment i el producte acabat. *Serrallonga* parteix, doncs, d'un error de producció perquè vam pensar que ho aconseguiríem però no va ser així. Vam donar una dimensió al projecte més gran que el suport que finalment vam aconseguir i, de sobte, ens vam trobar que necessitàvem 6 milions d'euros i només en teníem tres i mig.

A partir d'aquí vam replantejar el projecte i vam reescriure el guió a la baixa, però sempre mantenint la via que havíem escollit. A l'inici hi havia dos camins: o bé fer un dramàtic televisiu convencional o bé fer una pel·lícula èpica d'espectacle. El que vam fer va ser mesurar molt bé els recursos que teníem i basar-nos-hi per anar reescrivint. Teníem una gran capacitat professional per part de l'equip i vam prendre decisions tècniques que ens van afavorir econòmicament, com ara rodar dues seqüències al mateix temps o utilitzar l'*steady-cam* enlloc del *tràveling*. També vam fer-hi participar persones que ens van oferir el recurs i la disponibilitat que tenien de forma desinteressada. Per exemple, els cavalls de les comarques de Vic, les classes dels actors, que van ser gratuïtes... Això ens va permetre estalviar i retallar. D'altra banda, també vam decidir d'optimitzar al màxim totes les possibilitats de la postproducció digital. Tota la pel·lícula està retocada digitalment i aquest és un aspecte que no s'aprecia *a priori*, però que en realitat li dona un *look*, una imatge i un acabat, i fa que la pel·lícula vagi més enllà del que seria una *TV movie* convencional. En aquest sentit també vam aconseguir la participació de l'empresa que es va encarregar dels efectes digitals, perquè d'entrada va acceptar de participar a la pel·lícula malgrat que el que havíem pressupostat era tres vegades menor del valor real i també que, al final, la feina es va multiplicar per sis respecte del previst.

Tot això s'ha de saber perquè, si no, sembla que amb els diners que teníem sí que es pot fer aquest producte. *Serrallonga*, o l'equivalent a *Serrallonga*, mai més no es tornarà a fer amb aquest pressupost perquè és una pel·lícula que es pot produir amb aquestes condicions un cop, però no dos. Amb els recursos que tenim a Catalunya és irreal afrontar un projecte com *Serrallonga*. I aquí és on hi ha la gran contradicció. *Serrallonga* és una pel·lícula cent per cent catalana: tots els actors són catalans, els tècnics són catalans, la indústria és catalana, els paisatges són catalans, la història també; però si vols fer una pel·lícula tan ambiciosa necessitaràs que entri finançament de fora. I quan això passa, tots aquests signes d'identitat que es defensen són impossibles de mantenir. Per exemple, quines són les cadenes que inverteixen en grans productes televisius? Antena 3 i Tele 5. Si posen una gran quantitat de diners en un producte que es vol produir des de Catalunya, la llengua ja no la respectaran. El mateix passa si els recursos financers arriben des de França perquè, com és normal, si són majoritaris voldran que es faci a la seva mida.

Per tant, *Serrallonga* és un producte que pot crear un efecte miratge. És enganyós perquè ha creat la sensació que és possible fer-lo des de Catalunya. Penso que si no canvien les coses, el que realment demostra és que aquest producte no es pot fer des d'aquí. Va ser possible perquè nosaltres vam valorar totes les aportacions que no van ser monetàries i, malgrat això, *Serrallonga* té ara un dèficit de 270.000 euros que està pagant la productora. A més, vam fer una valoració de tot el que no s'havia cobrat durant el procés de producció de la pel·lícula i suposava al voltant d'un milió d'euros. És una pel·lícula que en realitat està més a prop dels sis milions d'euros que dels quatre que ha costat finalment. I des de Catalunya, els diners que hem pogut obtenir són només tres milions d'euros, entre l'ICIC i TVC. *Serrallonga* ha suposat un esforç que estic segur que TVC no està en condicions de repetir i, per descomptat, no el podrà fer cada any.

- ***No creu que en realitat a Catalunya es treballa d'aquesta manera? Que la indústria està fent un esforç molt gran per produir productes que no pot assumir realment?***

Jo crec que en l'àmbit creatiu Catalunya pot fer qualsevol producte que es proposi. D'exemples n'hi ha molts: a *El laberinto del Fauno* (2006), de Guillermo del Toro, per citar-ne un, la major part de l'equip era català. El problema que tenim és que quasi totes les entitats que tenen capacitat financera per invertir en aquests productes estan a Madrid. Les televisions nacionals estan a Madrid i, en realitat, el motor del cinema són les televisions. Només cal mirar les últimes produccions: a Catalunya es fa *El Orfanato* i està produïda per Tele 5. En aquest sentit, penso que hi ha una gran contradicció en la normativa que té com a missió preservar la nostra identitat i la nostra llengua, perquè xoca amb els recursos financers. Està clar que si volem fer productes de la qualitat i l'ambició de *Serrallonga*, el finançament l'hauré de buscar a fora, i això entra en contradicció amb la defensa de la llengua. El primer que has de sacrificar quan vas, per exemple, a Tele 5, és la llengua. Et diuen: "No posaré aquests diners per a un producte que està fet a la mida de Catalunya". Hem de canviar el plantejament.

- ***Aleshores, el problema de l'audiovisual català continua essent el finançament perquè, de fet, Serrallonga demostra que a Catalunya tenim el potencial creatiu i la professionalitat per crear productes d'alt nivell.***

De potencial en tenim. Tenim històries molt bones, tenim tècnics molt bons, tenim actors molt bons, tenim indústria, tenim creativitat... De fet,estic convençut que Catalunya és una de les cinematografies més dinàmiques d'Europa si la posem en relació al pes demogràfic del territori. La presència del cinema català a festivals internacionals de renom com ara Berlín, Canes o Locarno és molt forta, sobretot si ho mirem en relació a la gent que vivim aquí. Som capaços també de produir pel·lícules molt comercials com *El Orfanato* (J.A Bayona, 2007) o *Rec* (Jaume Balagueró i Paco Plaza, 2007) i, en realitat, som un país molt petit. Això s'oblida. Catalunya té aquest potencial però el que li falta és el motor financer. En aquest sentit tenim un problema que és difícil de resoldre.

- ***L'única solució és buscar els diners a fora?***

Jo penso que sí. A Catalunya hi ha una ambició però sovint és més una pretensió que una altra cosa. La col·laboració de les institucions catalanes a *Serrallonga* ha estat gran però encara és absolutament desproporcionada en relació a l'ambició del projecte. Penso que si el nostre projecte es fa a Catalunya, la participació de les entitats financeres pròpies hauria d'augmentar. Nosaltres vèiem que aquesta pel·lícula no seria com les altres, que *Serrallonga* tenia aquest potencial. Ens adonàvem que era una pel·lícula que podia arribar al mercat internacional de la forma com ho està fent. Es va presentar a Canes, al MIPCOM, amb una presència comparable a la de qualsevol gran producte europeu, com si fos, per exemple, un producte de la BBC. Per a Bavaria Film, la distribuïdora alemanya, era el seu producte estrella. Això, nosaltres ja ho vèiem abans de rodar-la. Creïem que si volíem arribar fins aquí, haviem d'aconseguir més recursos dels que es concedeixen per a una *TV movie* convencional. Però no vam aconseguir de trencar aquesta dinàmica. Les institucions ens deien: "Hi ha un organigrama i una *TV movie* rep tant." Ens ho plantejaven com si fos un dramàtic. No he vist la voluntat de superar aquest barrera ni he vist una capacitat de risc. Només s'ha arriscat Televisió de Catalunya i després la productora i la indústria. Ni el sector privat ni el sector públic s'han arriscat per *Serrallonga*.

- *Deixant de banda el tema financer, Serrallonga està basada en la història verídica del llegendari bandoler Joan Sala i Ferrer de Serrallonga (Viladrau, 1594 - Barcelona, 1634) i, per tant, a l'inici del projecte hi havia alguns reptes importants: la caracterització històrica, l'opció narrativa i estètica, l'aposta per un producte de gènere, la necessitat de connectar amb un imaginari universal i al mateix temps destacar els elements de la història local... Quins eren els punts de risc del projecte i com va encarar-los?*

El més important és que jo veia la pel·lícula. Veia que la història sobre el paper era molt bona i tenia molts ingredients. A més, era una pel·lícula que la veia no tan sols per a Catalunya sinó que també podia tenir una projecció internacional molt gran. I vam apostar per això. Hi havia dos camins. O el territori que ja està establert i apostar per un producte molt local, o entrar en aquesta dimensió amb el risc que això implicava. Vam agafar aquest camí: nosaltres, l'equip tècnic i la indústria.

- *Pel que fa al guió, estem davant d'un producte que segueix una narrativa clàssica de gènere, amb trames i subtrames que persegueixen la versemblança dels esdeveniments i amb un tractament que segueix els codis establerts perfectament reconeixibles pel gran públic. Quina va ser la seva participació, com a productor, en l'escriptura del guió?*

Va ser bastant gran perquè era un producte que va néixer amb un cop de porta del director, que va venir a parlar-nos del projecte quan encara no tenia cap història. Simplement, ell volia fer una pel·lícula sobre *Serrallonga*. A partir d'aquí, primer vam parlar amb dos guionistes, Lluís Arcarazo i Jordi Galceran, que van escriure els primers arguments. Però aquests arguments no anaven en la línia que nosaltres volíem i és per això que vam incorporar a Teresa de Pelegrí i Dominic Harari. A partir d'aquest moment es va escriure un guió a la mesura del destinatari, la televisió –això ho teníem molt en compte– i també a la mesura de la productora, del que enteníem que havia de ser aquell producte. A l'inici hi va haver versions del guió on, fins i tot, es descrivien les campanyes militars a Itàlia del personatge d'Antic. El guió es va disparar i és per això que el vam haver de reescriure.

- *Comenta que sempre va tenir molt present el fet que Serrallonga era un producte que anava destinat a la televisió. Tanmateix, parteix d'un guió i d'un tractament visual més proper al llenguatge cinematogràfic que al televisiu. De fet, el format de rodatge va ser en cinema (Super 16mm). En aquest sentit, no es tracta d'un producte que està més a prop del sistema de producció televisiu nord-americà que de l'europèu?*

Sí. Jo crec que s'exagera una mica quan se separen els dos mitjans. És com si per a televisió els productes haguessin de ser d'estudi i s'hagués d'utilitzar un llenguatge planer, mentre que si el producte és cinematogràfic té via lliure per a un plantejament més complex. No hi estic d'acord. Si ens fixem en les sèries nord-americanes és obvi que estan dirigides per directors de cinema, i la majoria tenen una qualitat que ja la voldrien moltes pel·lícules. No hi ha aquesta diferència. El que sí que canvia, per a mi, és la immediatesa de la informació, la manera com aquesta es comunica a l'espectador. Jo penso que en el mitjà televisiu l'espectador està sempre una mica més dispers, té un seguit d'estímul que no hi ha a la sala de cinema. En aquest aspecte, el mitjà televisiu és diferent del cinematogràfic perquè la informació ha de ser molt més clara i ha d'arribar d'una forma més directa.

Durant els primers dies de rodatge de *Serrallonga* vam tenir una baralla constant pel que fa a la posada en escena. El meu objectiu era obrir les càmeres però l'equip tenia el xip que estàvem rodant un producte per a la televisió i, per tant, que s'havien de fer plans curts. Havia d'incidir-hi constantment i fer-los entendre que, si anàvem a rodar a les Guilleries, els plans havien de ser generals. Vaig haver de lluitar contra aquest tipus de prejudicis.

- *En aquest sentit, crec que l'espectador català tampoc està habituat que els productes televisius que es fan des de Catalunya tinguin aquest tractament cinematogràfic.*

Es tracta, però, d'una barrera financera més que no pas de llenguatge. Jo puc mirar una pel·lícula de cinema per la televisió i funciona perfectament. Si és una bona pel·lícula, la pots anar a veure al cinema però continua essent bona si la veus per la televisió. I, a l'inrevés, a la televisió també funciona la posada en escena cinematogràfica, tot i que sí que és veritat que hi ha una tendència a pensar que hi ha un llenguatge per al cinema i un altre per a la televisió. Com et deia, això ho vaig haver de trencar els primers dies de rodatge de *Serrallonga*. Fins i tot, a l'inici, el material de rodatge era més aviat per a televisió. Hi havia una tendència a reduir, a simplificar. Vaig haver de fer una sacsejada i dir: "Oblideu que és per a la televisió. Si hi ha un paisatge, aprofitem-lo. No limitem la profunditat de camp".

- *Comentàvem abans que els darrers anys han proliferat als Estats Units sèries de televisió de qualitat que parteixen d'un plantejament narratiu, visual i de producció que és més propi de la indústria del cinema. És el cas de *Los Soprano*, *Prison Break*, *Lost* o *Heroes*, només per citar-ne alguns exemples. Creu que la televisió de qualitat ha de passar necessàriament pel cinema? Creu que el futur de la televisió a Catalunya –la renovació de la indústria i el llenguatge televisiu– ha de passar per la indústria i el llenguatge cinematogràfic?*

No penso que sigui tant des de la visió del realitzador com des del problema de la inversió pressupostària. Pel que fa al llenguatge, quan a un director de cinema el contracten per fer una sèrie i li diuen "has de rodar això amb mitja hora", això el condiciona, perquè si estigués fent una pel·lícula segurament disposaria d'una setmana per rodar el mateix. Els condicionants són econòmics i tècnics. I això ho veu molt clarament la gent que treballa al mitjà cinematogràfic i al televisiu al mateix temps. La televisió és com una fàbrica, com una cadena de muntatge, i és difícil d'imposar una visió personal. En canvi, quan fas una pel·lícula l'estàs fent a la mesura d'una idea, de la visió personal d'algú.

En el cas de *Serrallonga*, vam lluitar al màxim per tenir la llibertat pròpia del cinema i no cenyir-nos al model televisiu. En aquest sentit, no hem seguit la línia de cap altra pel·lícula i no hem buscat cap referent concret.

- *Serrallonga és la segona producció televisiva en la qual han col·laborat Televisió de Catalunya i Televisió Espanyola (actualment estan preparant una tercera producció, el telefilm *Les mans del pianista*, opera prima del guionista d'*El orfanato*, Sergio Gutiérrez). Creu que la participació conjunta de TVC i TVE pot contribuir a generar productes de major qualitat? Estem davant l'inici d'una nova etapa de col·laboració amb resultats realment fructífers i satisfactoris?*

Per a Catalunya segur que sí. Però el que em fa por en el cas de *Serrallonga* és que Televisió Espanyola la miri com un producte català i que no la faci seva. Jo he lluitat molt perquè Televisió Espanyola s'hi impliqui i, de fet, ho vaig aconseguir amb els productors delegats, però no estic segur de com reaccionarà la cadena. Ara estic esperant saber en quina franja horària s'emet, quina promoció en fa... Si la fa seva de veritat. El cert és que té un bon referent perquè l'acceptació a Catalunya ha estat altíssima. Ara és imprescindible que la facin seva al mateix nivell que Televisió de Catalunya.

D'altra banda, jo només veig un camí a Europa, i són les coproduccions. En el nostre cas, essent un país petit, si vols fer aquest tipus de producte has de coproduir. Si no, aconseguiràs productes d'alta qualitat, com els que produeix Televisió de Catalunya, però sempre en una dimensió molt local. Si vols fer un producte que transcendeixi el nostre territori has de buscar la coproducció ja sigui amb Televisió Espanyola, amb França, amb Itàlia...

- *Una de les poques crítiques que va rebre la sèrie va ser en relació a la llengua. Per a alguns crítics i intel·lectuals catalans, els personatges parlaven amb una varietat del català que no va esdevenir fins a tres segles més tard de l'època en la qual està ambientada la producció. Quin va ser el paper dels productors en aquest aspecte?*

Estic profundament decebut amb aquestes crítiques, sobretot per l'entorn des del qual s'han llançat. Què és el que s'havia de prioritzar? La puresa de l'accent (una puresa molt discutible, d'altra banda)? És un reclam que només s'imposa a productes catalans. Opino que en el cas d'una producció ambiciosa com *Serrallonga* s'ha de prioritzar la projecció a l'exterior, l'espectacle i que l'actor tingui força perquè encaixa molt bé en la figura del protagonista. Penso que les crítiques són molt injustes i que només es fan quan la pel·lícula és catalana. A *Los Santos Inocentes* (Mario Camus, 1984), Alfredo Landa feia de camperol extremeny però continuava parlant com un senyor de Madrid i ningú no va comentar res. És més, Landa va anar a Canes i va guanyar el premi a la interpretació. Passava el mateix amb Paco Rabal, que era oriünd de Múrcia i fins i tot quan interpretava un paper d'aristòcrata continuava parlant amb accent murcià. Podem esmentar també el cas de *Juana la Loca* (Vicente Aranda, 2001). En la seqüència que arriba des d'Alemanya, Felipe *el Hermoso* parla un castellà impecable malgrat que mai abans no ha trepitjat Castella. En aquest cas, no només ningú no va dir res, sinó que aquella pel·lícula es va convertir en el gran èxit de l'any. Jean Renoir també va rodar pel·lícules al camp on els personatges parlaven amb accent de París i ningú no deia res. A Catalunya produeixes una pel·lícula que ha suposat un gran esforç, que pot tenir vendes a tot el món, que dóna una imatge diferent de la nostra indústria audiovisual, que obre portes, i la controvèrsia arriba pel tema de la llengua i l'accent. Es podia haver fet millor? Sí, segur que sí. Seria millor la pel·lícula? Estic segur que no. Si forcem l'actor que estigui més pendent de quin accent té que d'allò que està expressant segurament es perdrà frescor. Si, per exemple, vas a rodar a Extremadura, ningú no canvia el seu accent per un d'extremeny i, de fet, si ho fessin seria molt estrany. Ningú no s'ho creuria.

- *En tot cas, sembla que el problema de la llengua és sempre un pèl delicat i controvertit, a Catalunya. Com creu que es pot superar aquesta barrera en la producció audiovisual catalana actual?*

És evident que s'ha de fer cinema en català, però mai no es poden forçar les coses. S'ha de discriminar positivament el fet que el producte sigui en català però sempre s'ha de ser elàstic i pensar que és una llengua que és viva.

D'altra banda, encara hi ha una mena de complex del català enfront del castellà. A les classes que he fet a la Universitat Pompeu Fabra m'arribaven projectes d'alumnes sempre en castellà. Els preguntava: "Per què no l'escriuiu en català?" La resposta era que el cinema se'l creien si era en castellà. La llengua no hauria de ser mai un problema, i en el cas de *Serrallonga* s'han equivocat en valorar la qüestió de la llengua així.

- *De tota manera, Serrallonga és probablement la primera producció catalana que demostra que la història llegendària de Catalunya, els seus paisatges, els seus actors i la seva indústria audiovisual són capaços de generar productes que arribin a un públic d'arreu del món. Fins ara teniem dificultats per trobar produccions ambicioses que fossin capaces de deslliurar-se d'aquesta mena de desconfiança cap a les pròpies possibilitats, com si determinats tipus de productes d'entreteniment per al gran públic només poguessin ser produïts des dels Estats Units.*

Totalment d'acord. De fet, al MIPCOM de Canes la promoció va anar a càrrec dels distribuïdors alemanys, que van llançar la pel·lícula deixant molt clar que *Serrallonga* és un personatge català. Tota la promoció internacional es va concentrar en destacar que *Serrallonga* és un bandoler que prové de Catalunya. En aquest sentit, el català es va fer servir com un element de venda.

- *Comentàvem abans que l'audiència de Serrallonga a Catalunya va ser molt alta (una quota global del 20,4% i prop de 600.000 espectadors de mitjana entre els dos capítols). Creu que aquests índexs d'audiència també seran possibles en l'àmbit nacional, o fins i tot a Europa en el cas que s'emeti per alguna televisió estrangera?*

Depèn. Pensa que, aquí, Televisió de Catalunya va fer una aposta molt gran per la promoció interna, a banda d'atorgar-li la millor franja horària. El que sí que penso és que té un potencial molt gran d'audiència arreu. Penso que *Serrallonga* no és un producte que hagi funcionat perquè és català sinó perquè és bo.

- *A banda del finançament que, com comentàvem, és un dels problemes per tirar endavant la creativitat catalana, li voldria preguntar per les dificultats logístiques, si és que n'hi va haver, que van trobar durant el procés de producció de Serrallonga. Es van donar pel fet específic de produir des de Catalunya?*

L'única cosa que no vam fer a Catalunya va ser enregistrar la música. Ho vam fer a Bratislava perquè allà hi ha orquestres simfòniques que constantment enregistren bandes sonores per a produccions cinematogràfiques. Tota la resta la vam trobar a Catalunya sense cap problema, i amb uns resultats excel·lents, a excepció de certs elements d'*atrezzo* com ara les armes (que venien de Marsella), alguns elements de vestuari (de Londres, França i Itàlia) i alguns elements de caracterització com ara barbes postisses (que venien d'Itàlia). També ens va arribar alguna cosa de Madrid, especialment restes del rodatge d'*Alatriste* (Agustín Díaz Yanes, 2006).

Tanmateix, el que és remarcable de *Serrallonga* és l'acabat que té pel pressupost amb què s'ha fet. Si comparem quant va costar *Alatriste* (Agustín Díaz Yanes, 2006) o *Sangre de Mayo* (José Luís Garci, 2008) amb el que ha costat *Serrallonga* veurem la desproporció. *Sangre de Mayo* va costar 16 milions d'euros i *Los Borgia* (Antonio Hernández, 2006), 13. A *Serrallonga* estem parlant de quatre milions, tres vegades menys, i els resultats són similars o, fins i tot, millors pel que fa a la caracterització històrica, el vestuari, la qualitat de la fotografia, etc.

- *Creu que la nostra televisió necessita altres productes com Serrallonga?*

Jo penso que sí però que ha d'aprendre a ser més elàstica. Aquí tothom venia amb moltes exigències, sobretot pel que fa al tema de la llengua, però ningú no analitzava la professionalitat i l'esforç. Jo penso que Televisió de Catalunya necessita aquest tipus de producte, i el necessita també Catalunya. Un producte fet aquí, que tingui el nostre segell. Això és bo per a la indústria, és bo per a la cultura, és bo per a la projecció internacional... Hem de saber identificar el producte pel qual val la pena apostar i invertir més.

- *I creu que Televisió de Catalunya té la capacitat de fer-ho?*

No. Aquí també hem de valorar la realitat econòmica interna. Televisió de Catalunya té un problema que és la seva dimensió, el país on està. No és el mateix Televisió de Catalunya que Televisió Espanyola. TVE té un públic de sortida de 50 milions i TVC en té set. Aquesta és la realitat.

- *Si Serrallonga no hagués estat un projecte per a la televisió sinó orientat exclusivament al cinema, hagués estat difere*

Sí. Per la forma de portar-lo. Com que era per a televisió, el fil conductor era molt net. Segurament si s'hagués fet per al cinema hauríem explorat més la complexitat dels personatges.

- *De fet, el Serrallonga que hem vist aposta molt per l'el·lipsi, i aquest és un recurs més televisiu que cinematogràfic.*

Sí, perquè la història passa en 30 anys i, per tant, hi ha el·lipsis brutals. Els personatges es fan un petó i després apareixen amb uns nens. Tot i que jo penso que l'el·lipsi també és cinematogràfica. Si *Serrallonga* s'hagués fet per al cinema haguéssim explorat més les contradiccions dels personatge. En l'aspecte visual hagués estat molt similar.

- *Quin futur preveu per a Serrallonga, a banda de la projecció per Televisió Espanyola, després d'haver passat pel MIPCOM de Canes?*

Busquem televisions europees i asiàtiques i estem negociant amb moltes. No sé quantes d'aquestes negociacions arribaran a bon port però jo penso que és un producte televisiu que té sortida: és per a tot tipus de públic (familiar, de *prime time*), està ben fet i és una història que enganxa, que és fàcil d'entendre. És fàcil d'explicar què està venent. I les imatges del tràiler i del material promocional són espectaculars.

- *Pel que fa al repartiment artístic, la majoria dels actors de Serrallonga provenen de l'star system català –el que s'ha format a l'Institut del Teatre i s'ha consolidat*



*precisament a Televisió de Catalunya en les sèries de producció pròpia–: Isak Férriz, David Selvas, Núria Gago... Creu que això afavoreix la recepció de la producció a Catalunya? O, per contra, que és una mancança el fet de no poder disposar d'un ventall més ampli de bons actors catalans per a aquest tipus de produccions?*

A *Serrallonga* hi va haver dos problemes pel que fa al tema d'actors. En primer lloc, nosaltres vam anar a buscar actors que tinguessin una reconeguda trajectòria internacional. Ens interessaven sobretot per assegurar la participació de Televisió Espanyola en el projecte però el que va passar és que aquesta opció es va vetar des de Catalunya perquè creien que amb aquest tipus d'actors la producció perdria credibilitat. El segon problema va ser que vam dirigir-nos aleshores a actors catalans també reconeguts fora del nostre país i tots ens van dir que no.

- *Per què?*

La resposta va ser que no es veien en el paper. Vam demanar-ho a tots els actors catalans que tenen una trajectòria consolidada fora de Catalunya (Sergi López, Jordi Mollà...). Se'ls hi va proposar perquè encaixaven en el paper però perquè, a més, oferien aquest plus que eren coneguts a l'estranger. Per a Televisió Espanyola això era un punt més de seguretat.

És en aquest conflicte on vaig detectar una desconfiança cap al nostre producte pel fet que era català. Jo ho veia i ho notava. Quan els parlaves de "pel·lícula històrica per a Televisió de Catalunya" veies que no s'ho creien.

- *Sí. Aquesta és una desconfiança molt comuna a Catalunya i no només dels actors, sinó també de la pròpia indústria, les institucions i els mateixos espectadors. Però jo crec que Serrallonga ha trencat amb aquesta desconfiança. Trobo que això és positiu. Creu que Serrallonga pot marcar l'inici d'alguna nova tendència?*

Jo estic segur que sí. Malgrat que, vull tornar-ho a deixar molt clar, *Serrallonga* és un exemple que no s'ha de seguir. És un exemple per treure nota: "Mireu què ha passat amb *Serrallonga*." Tot i això crec que obre portes perquè demostra que aquí tenim la creativitat per fer aquest producte. Només cal canviar l'esquema de producció.